

NEUROSTIMULATIE EN MODULATIE IN DE UROLOGIE: STATE OF THE ART

Lynn Ghijssels

Symposium 28-09-2023

DISCLOSURES

Medtronic grant –OptiLUTS leerstoel

OVERZICHT

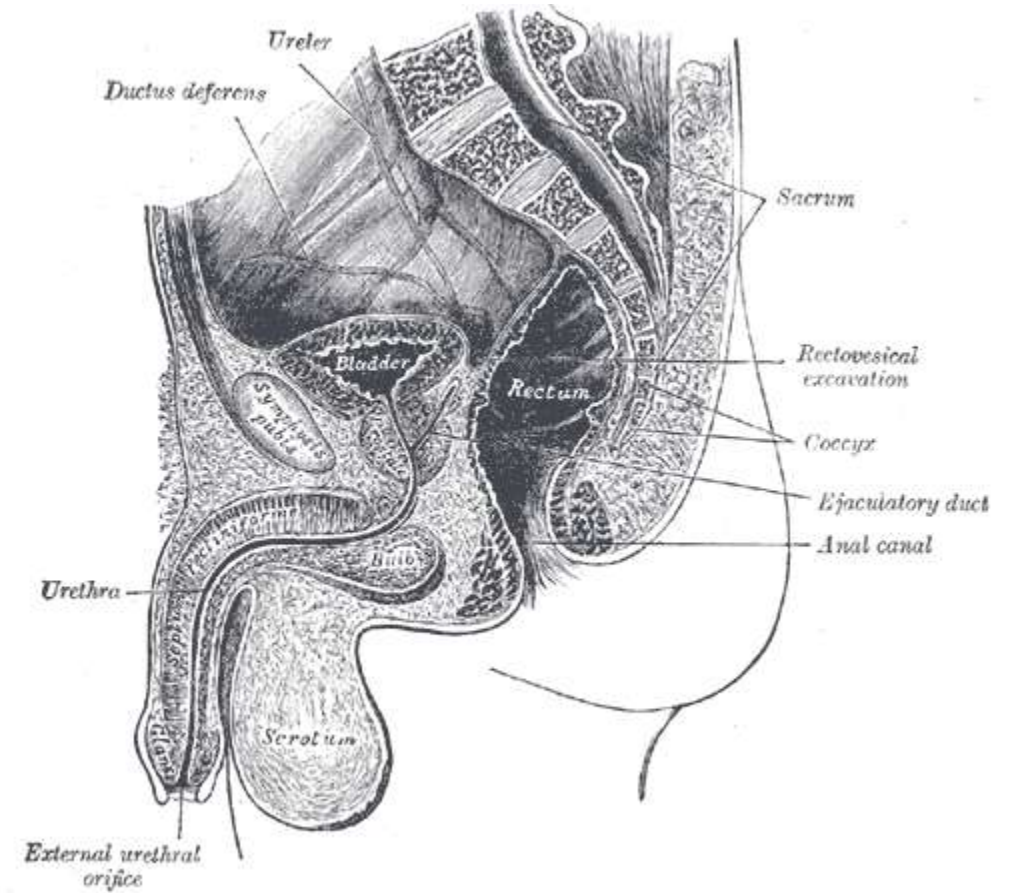
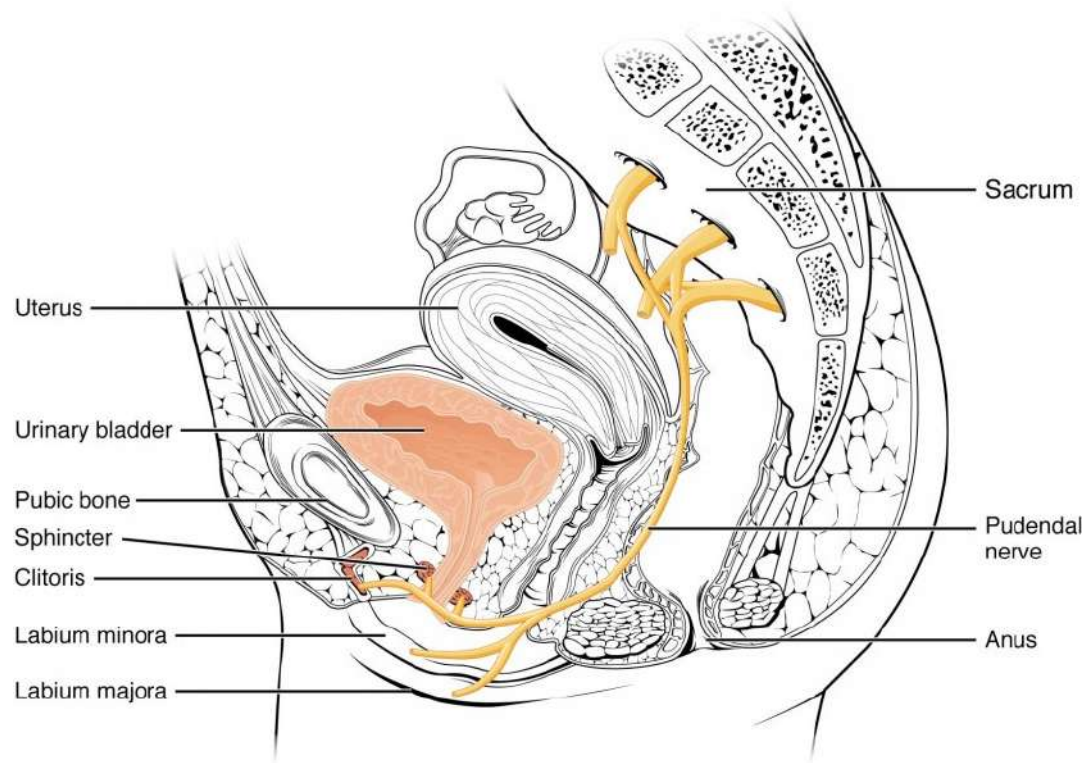
1. ACHTERGROND

2. BEHANDELINGEN

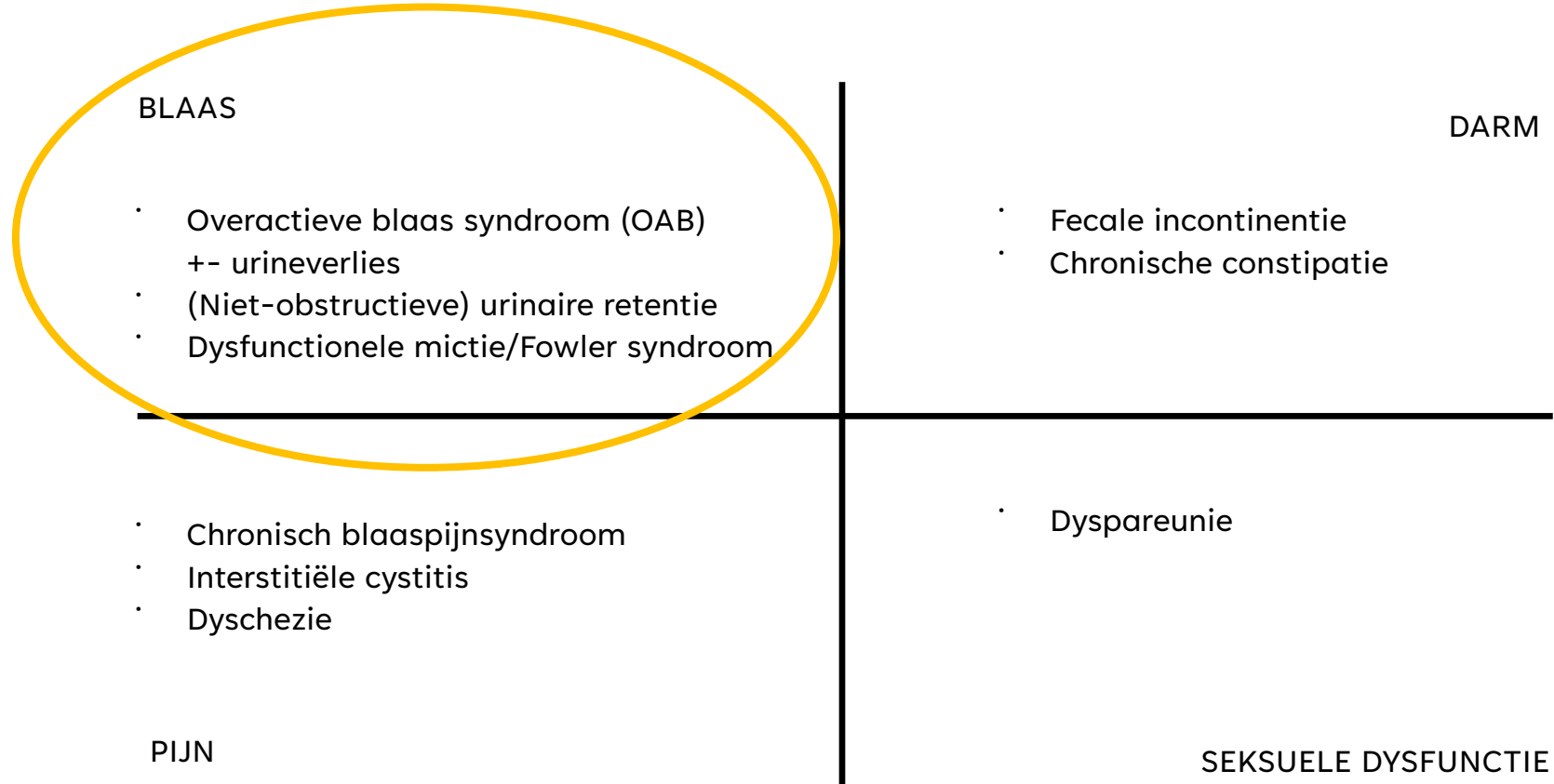
3. SNM

4. RESULTATEN

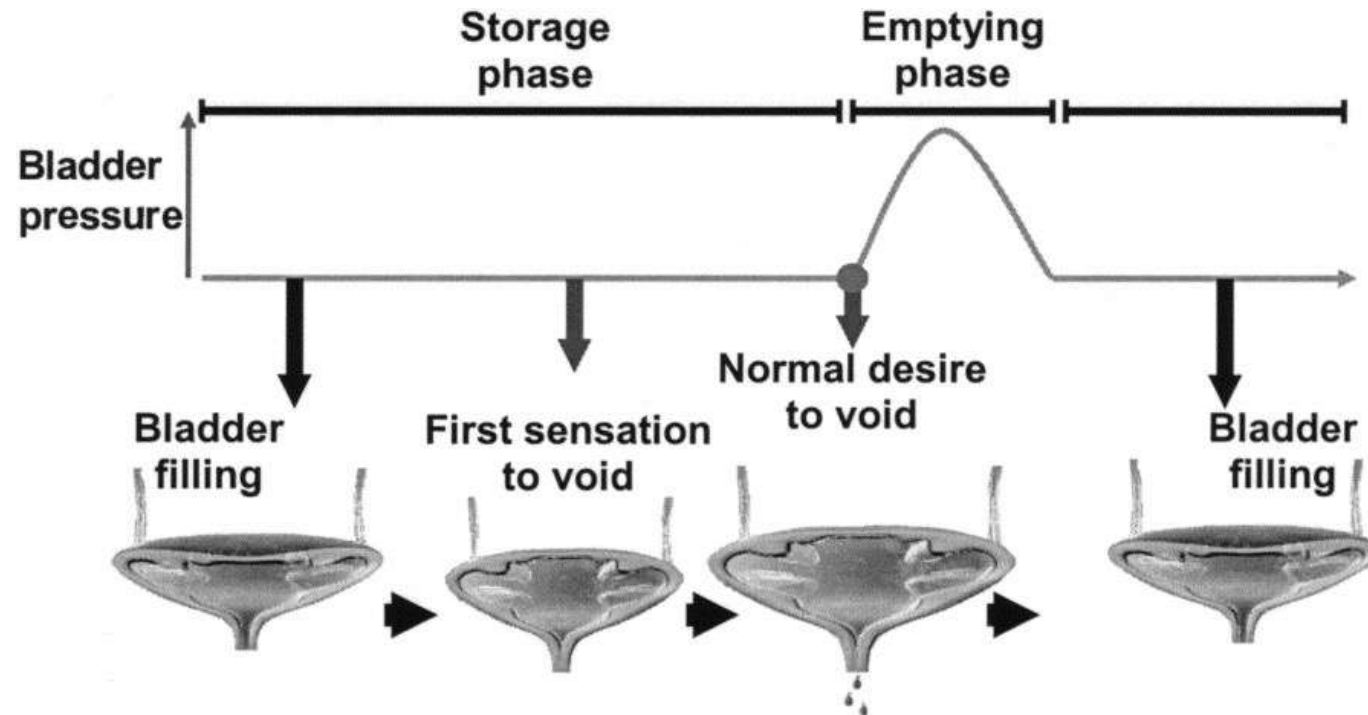
ANATOMIE VAN HET KLEINE BEKKEN

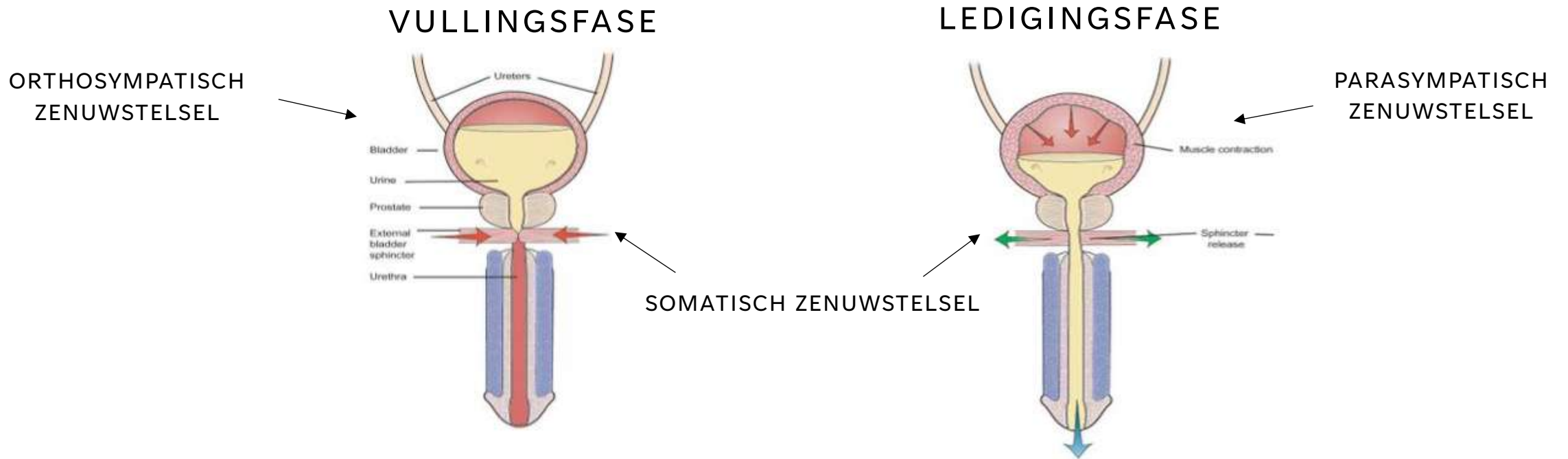
BEKKENBODEMDYSFUNCTIES

MICTIE CYCLUS

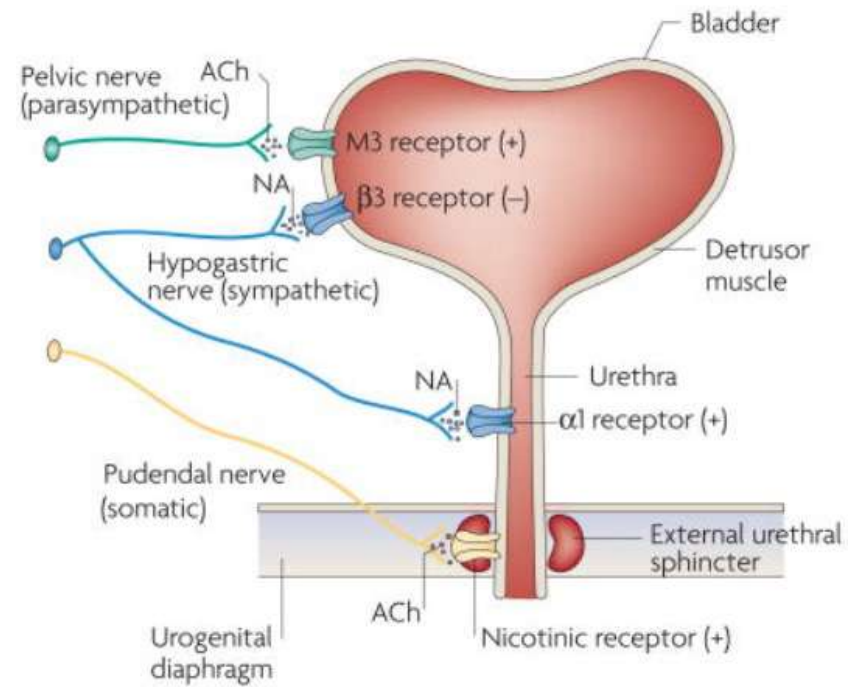

NORMALE BLAAS- EN SFINCTER FUNCTIE

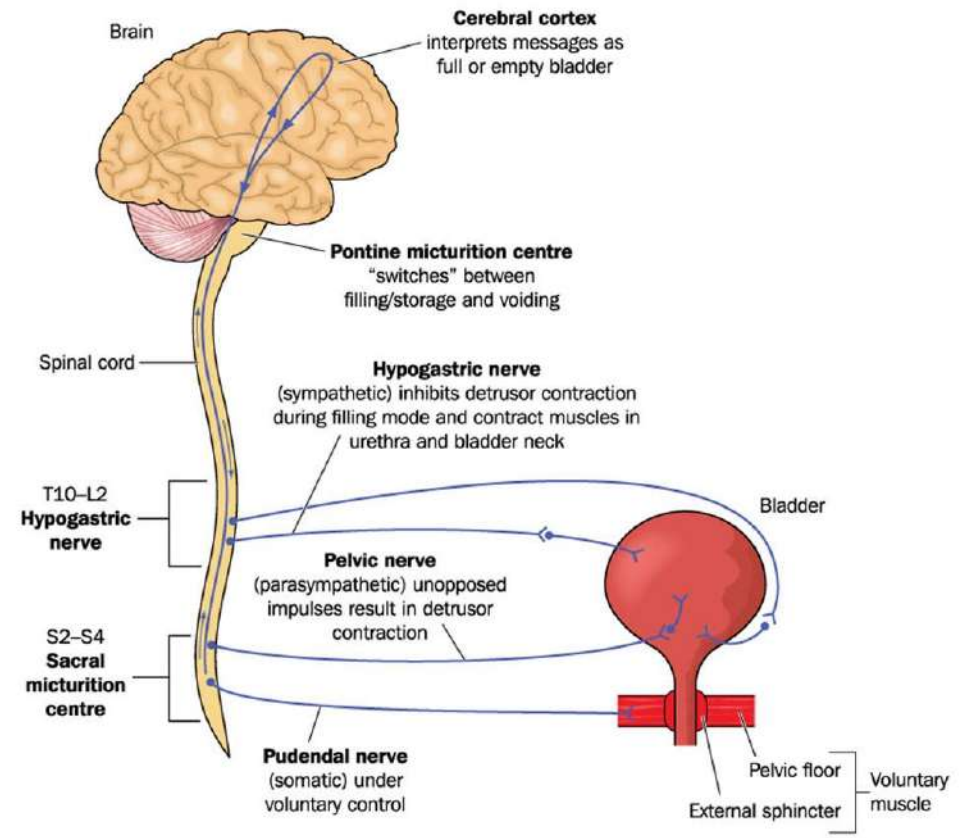
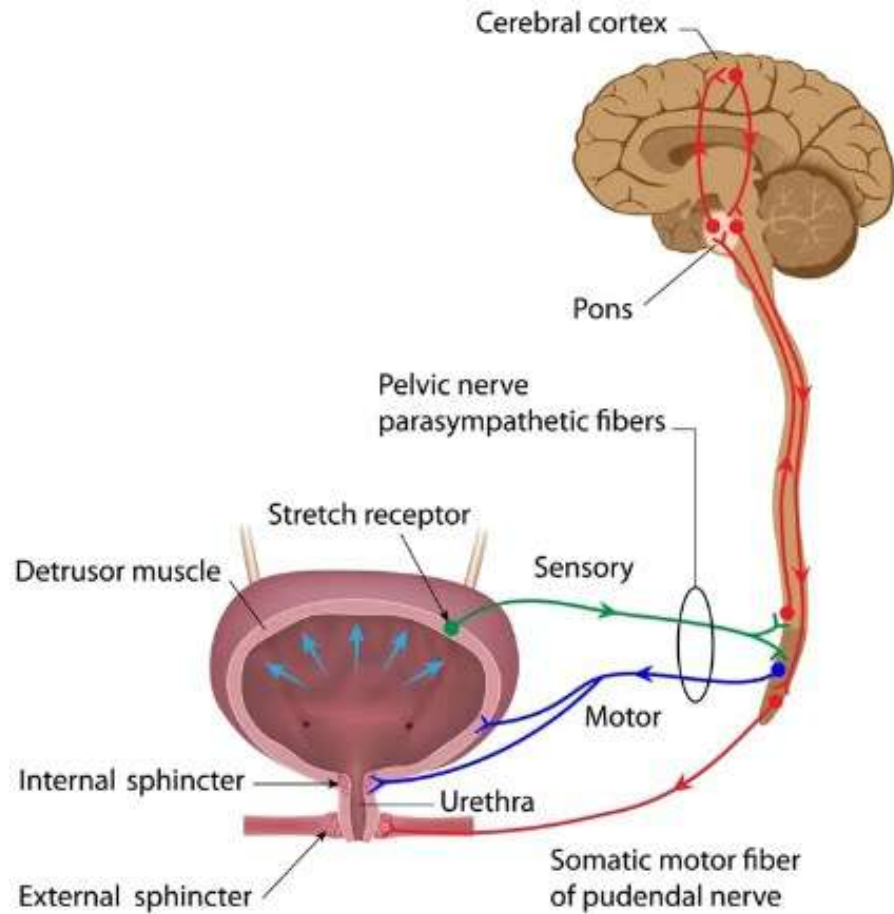
- Relaxatie van de M. detrusor.
- Contractie van de M. detrusor.
- Contractie van de urethrale sfincter.
- Relaxatie van de urethrale sfincter.

NEURALE CONTROLE OVER DE MICTIE

NEURALE CONTROLE OVER DE MICTIE

BLAAS- EN SFINCTER DYSFUNCTIE

VULLINGSFASE

AANDRANG +/- URINEVERLIES

FREQUENTE MICTIE

POLLAKISURIE

NYCTURIE

- IRRITATIEVE LUTS

LEDIGINGSFASE

ZWAKKE STRAAL

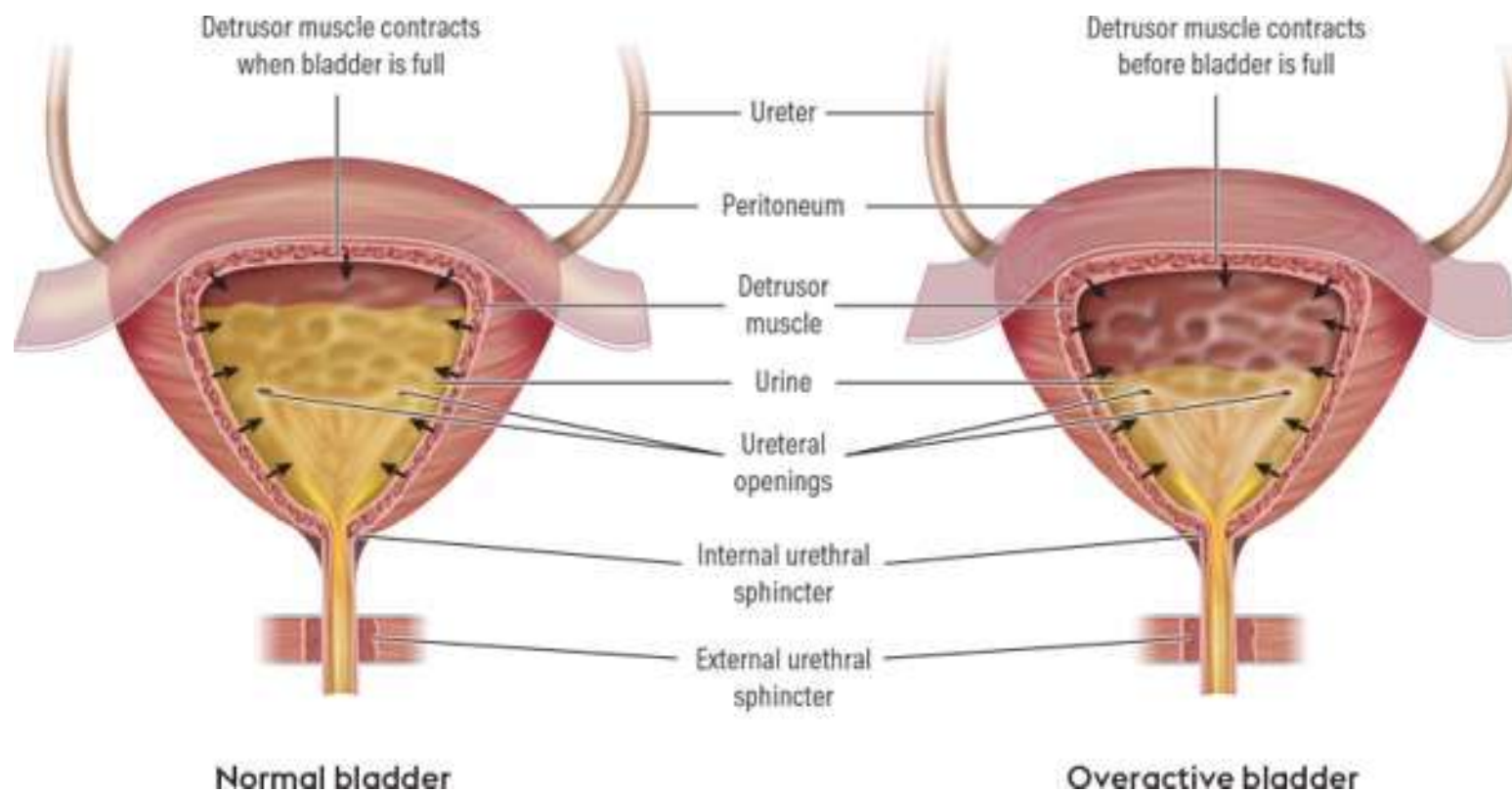
INTERMITTENT PLASSEN

STARTMOEILIKHEDEN (HESITATIE)

RESIDU GEVOEL

- OBSTRUCTIEVE LUTS

HET OVERACTIEVE BLAAS SYNDROOM (OAB)

HET OVERACTIEVE BLAAS SYNDROOM (OAB)

- Aandrang met frequente mictie -+ urineverlies en nycturia in afwezigheid van infectie of andere pathologie.
- Prevalentie 12%.
- Impact op QoL.

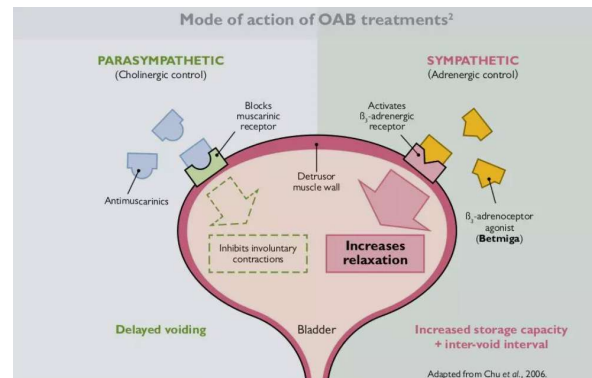

OAB BEHANDELINGEN

CONSERVATIEF

- Levensstijl aanpassingen.
- Pelvische re-educatie.

MEDICAMENTEUS

- Anticholinergica.
- B3 receptor agonisten.

NEUROMODULATIE

- PTNS (niet-invasief)
- Intravesicale botox-injecties
- SNM

CONSERVATIEF BELEID

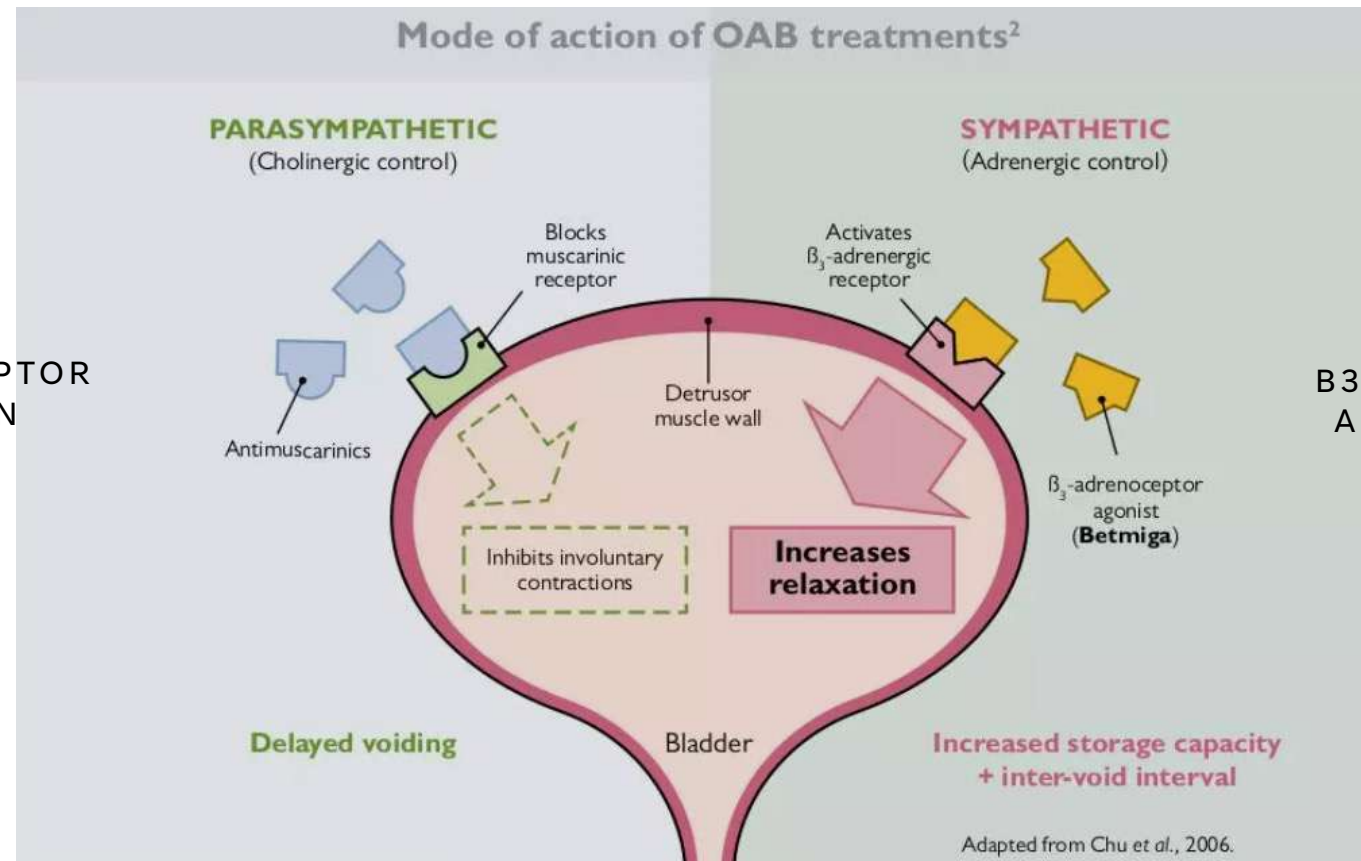
Blaastraining

- Levensstijl/dieet aanpassingen.
- Gedragsveranderingen.
- Bekkenbodembodem kinesithérapie.

MEDICAMENTEUS BELEID

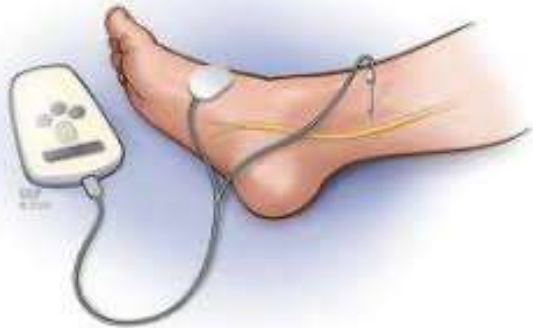
MUSCARINE RECEPTOR
ANTAGONISTEN

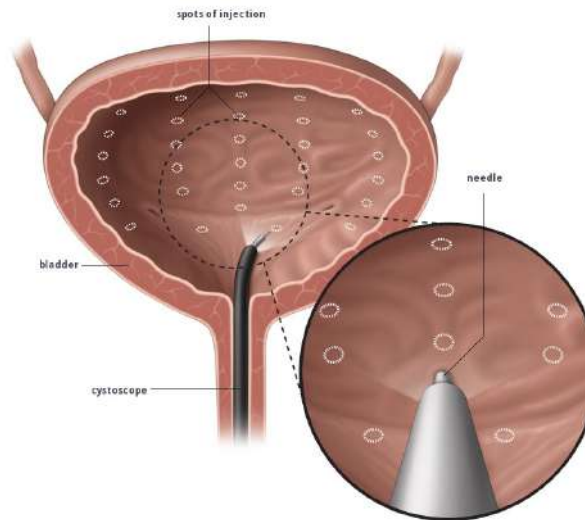
B3 RECEPTOR
AGONISTEN

NEUROMODULATIE

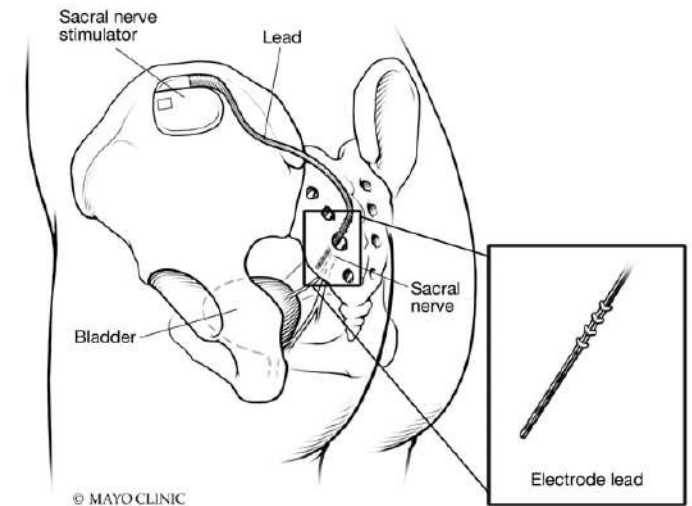
TRANSCUTANE/PERCUTANE ELEKTRISCHE NEUROSTIMULATIE

INTRAVESICALE BOTOX INJECTIES

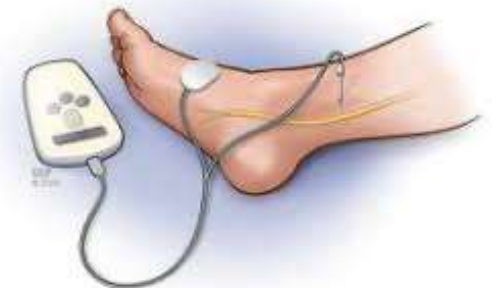
SACRALE NEUROMODULATIE

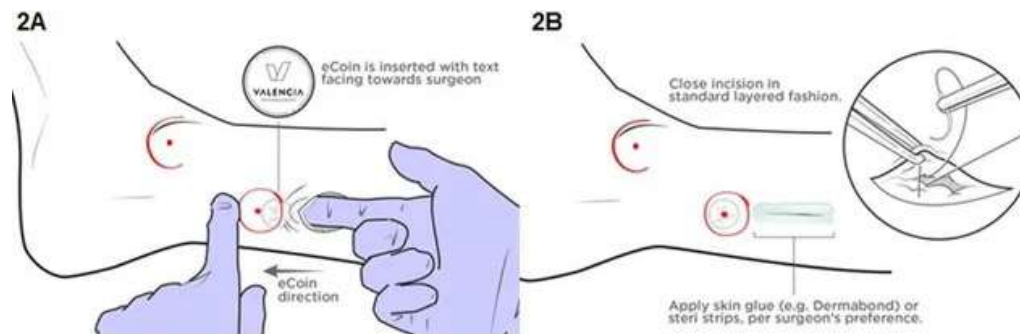
TRANSCUTANE/PERCUTANE NEUROSTIMULATIE

- **TENS** = Transcutane elektrische neurostimulatie
  - TTNS = Transcutane tibiale neurostimulatie
- **PTNS** = Percutane tibiale neuromodulatie (SANS= Stoller afferente neurostimulatie)
  - N. Tibialis posterior (L4–S3)

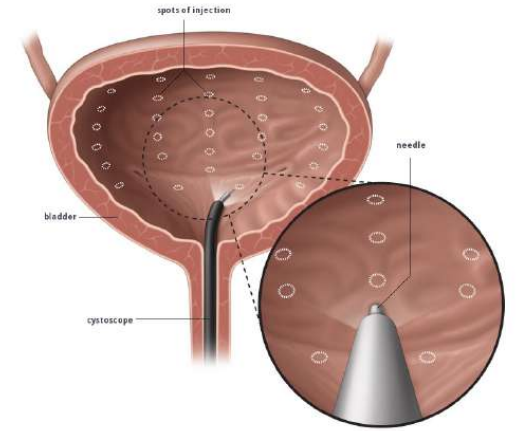
IMPLANTEERBARE TIBIALE NEUROSTIMULATOR

- MINIMAAL INVASIEF EN REVERSIBEL
  - BlueWind's RENOVA iStim™ of de eCoin Peripheral Neurostimulator System
  - N. Tibialis posterior (L4–S3)

INTRAVESICALE BOTOX INJECTIES

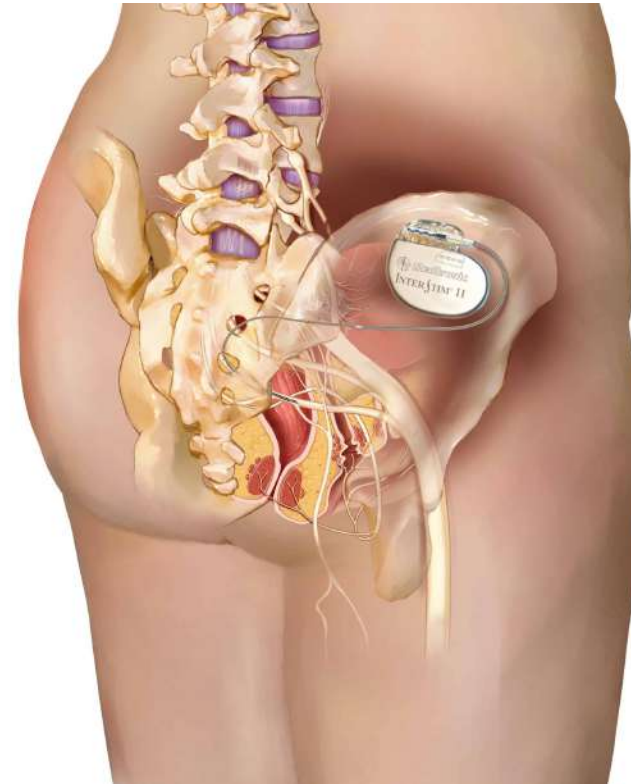
- ONABOTULINUM TOXINE A
  - Chemische denervatie door blokkade van Ach vrijstelling van efferente zenuwen
  - 100-300 eenheden
  - Gemiddelde werkingsduur 6-9 maanden
  - Risico op urinaire retentie, UWI's

SACRALE NEUROMODULATIE

MINIMAAL INVASIEVE BEHANDELING VOOR BEKKENBODEMDYSFUNCTIES

- Refractair aan conservatief en medicamenteus beleid.
- Evenwaardig aan intravesicael botox injecties.

WERKINGSMECHANISME SNM

Spinaal, perifeer en centraal niveau.

- Inhibitie van dysfunctionele afferente signalen.
- Modulatie van efferente banen.
- Modulatie van spinale reflex. (NOUR)
- Veranderingen in hersengebieden.

BEKKENBODEMDYSFUNCTIONIES

BLAAS

- **Overactieve blaas syndroom (OAB)**
- **OAB met urineverlies**
- **Niet-obstructieve urinaire retentie**
- **Dysfunctionele mictie/Fowler syndroom**

- Chronisch blaaspijnsyndroom*
- Interstitiële cystitis*

PIJN

DARM

- **Fecale incontinentie**
- Chronische constipatie*

- Dyspareunie*

SEKSUELE DYSFUNCTIE

SACRALE NEUROMODULATIE

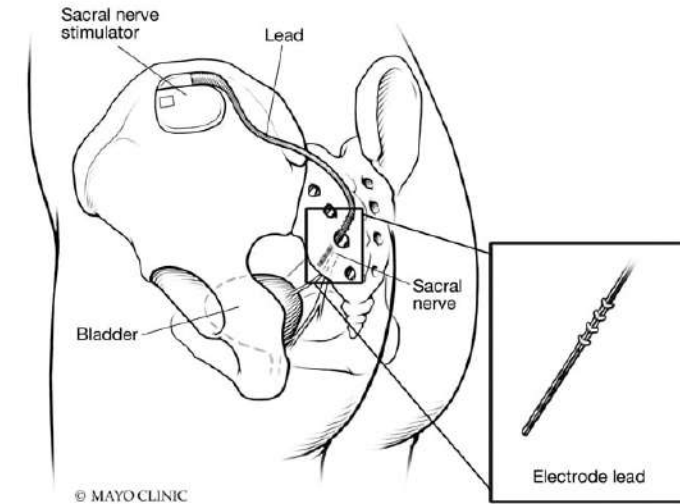
TWEE-DELIG SYSTEEM

- Tined lead & implantable pulse generator
- Medtronic (Interstim X)*, Axonics (Axonics F15/R20)

TWEE-DELIGE PROCEDURE*

- Proeffase
- Implantatiefase

NIET-HERLAADBAAR/ HERLAADBAAR

TWEE-DELIGE PROCEDURE

PROEFFASE

Plaatsen definitieve electrode

DEFINITIEVE IMPLANTATIE

Plaatsen definitieve batterij

BASELINE

Invullen plas-en/of stoelgangsdagboeken.

PLASDAGBOEK		NAAM			
DATUM		GEBORTE DATUM			
Tijd	Naar bed (B) opstaan (O)	Uitgaan (U) 1 kop = 150 ml	Plasfen (P)	Aandring buigen hoofde draait	Uitneer/ies inruggel draaiende draait
06.00	O		1.00	1	
07.00		2.00			
08.00			2.50	2	
09.00		2.50			2
10.00		3.00			
11.00			3.00	0	
12.00		2.50			2
13.00		3.00			
14.00		3.00	2.50	1	2
15.00		3.00			
16.00		3.00	3.00	0	
17.00		2.50			
18.00		2.50			
19.00		2.50			
20.00		2.50			
21.00		2.50			
22.00		2.50			
23.00		2.50			
24.00		2.50			
Totaal		14.50	12.00		
Aantal keer overdag			6		
Aantal keer 's nachts			2		

PROEFFASE

Plaatsen van een definitieve tined lead gekoppeld aan uitwendige batterij.

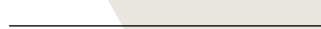
DEFINITIEVE IMPLANTATIE

Bij 50% verbetering in mictie en/of stoelgangsklachten in de dagboeken + subjectieve tevredenheid

PROGRAMMATIE

Op basis van per-operatieve motorische respons en bedside sensorische respons.

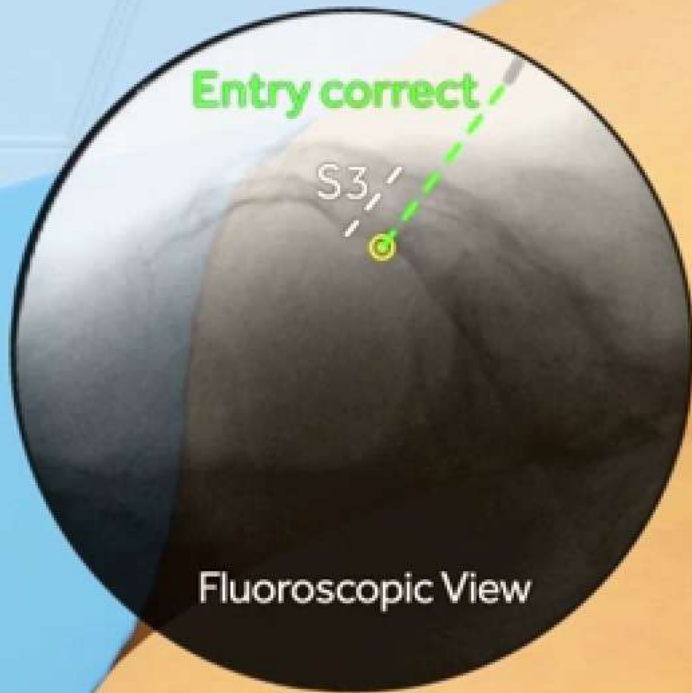
DE PROEFFASE

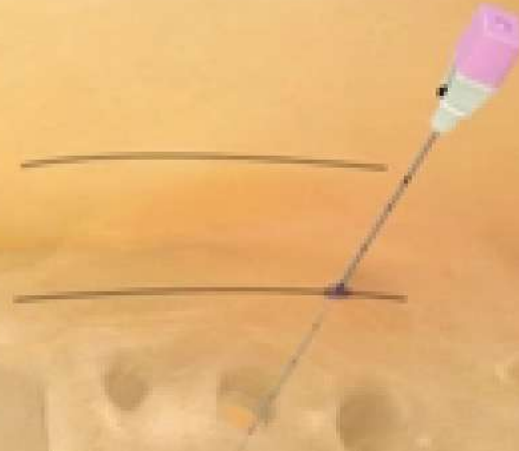
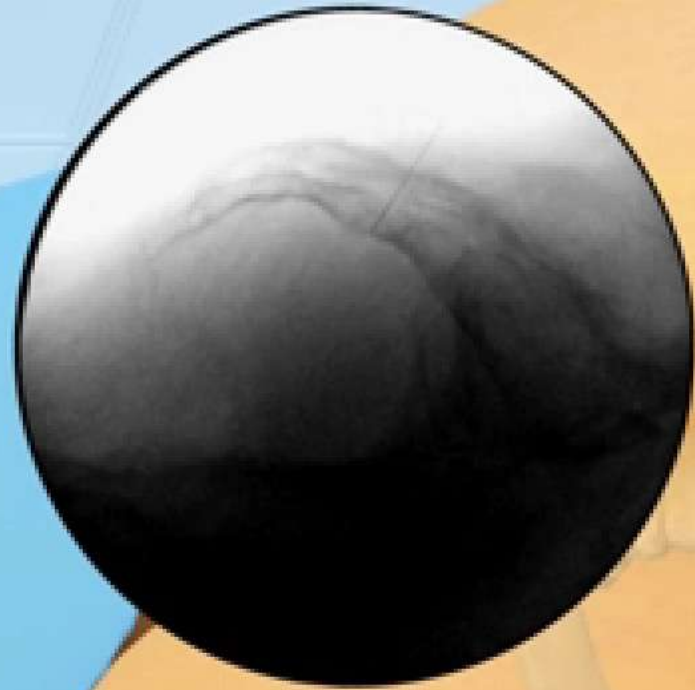
Position the Patient

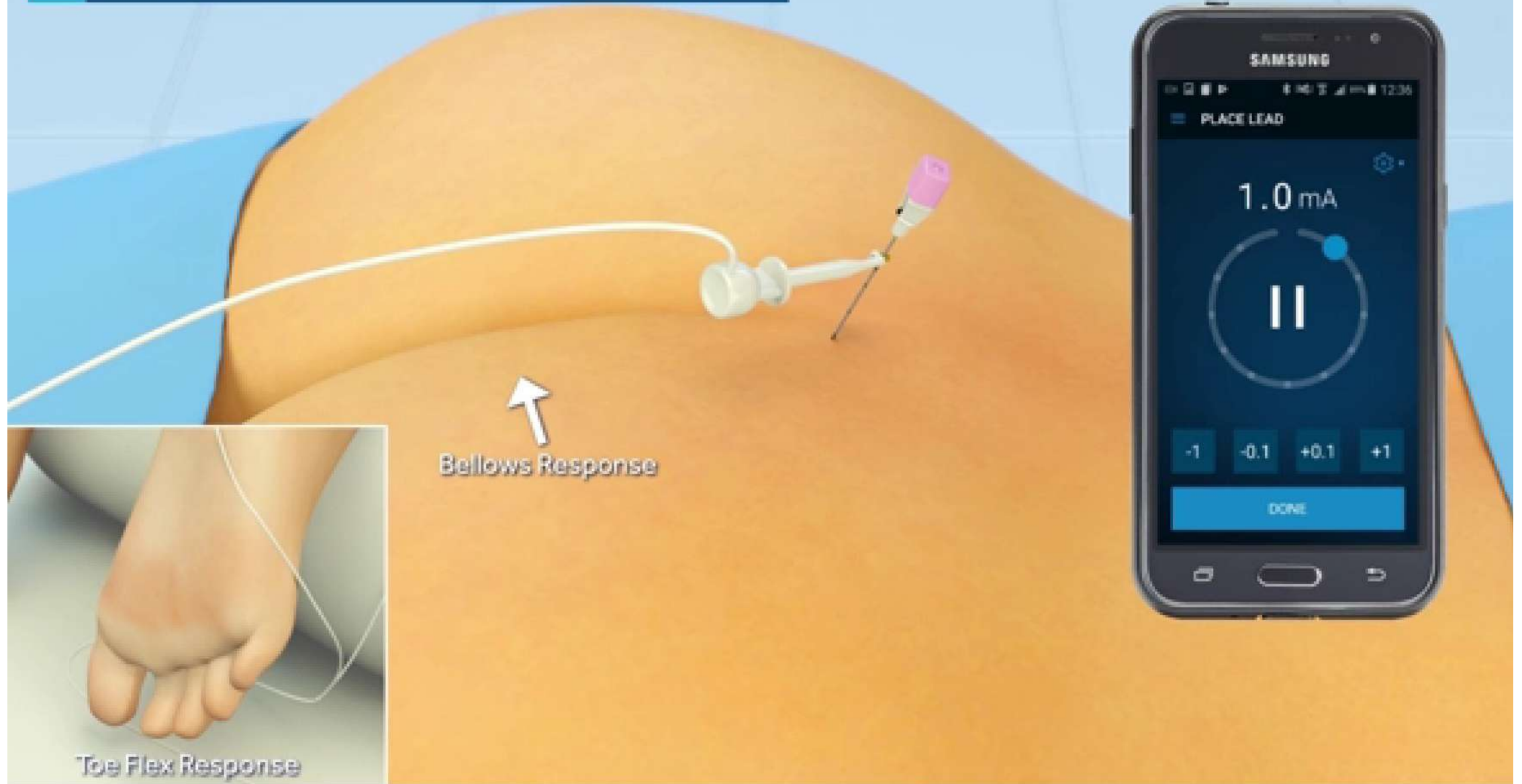
Identify Sacral Landmarks

Locate S3 Foramen

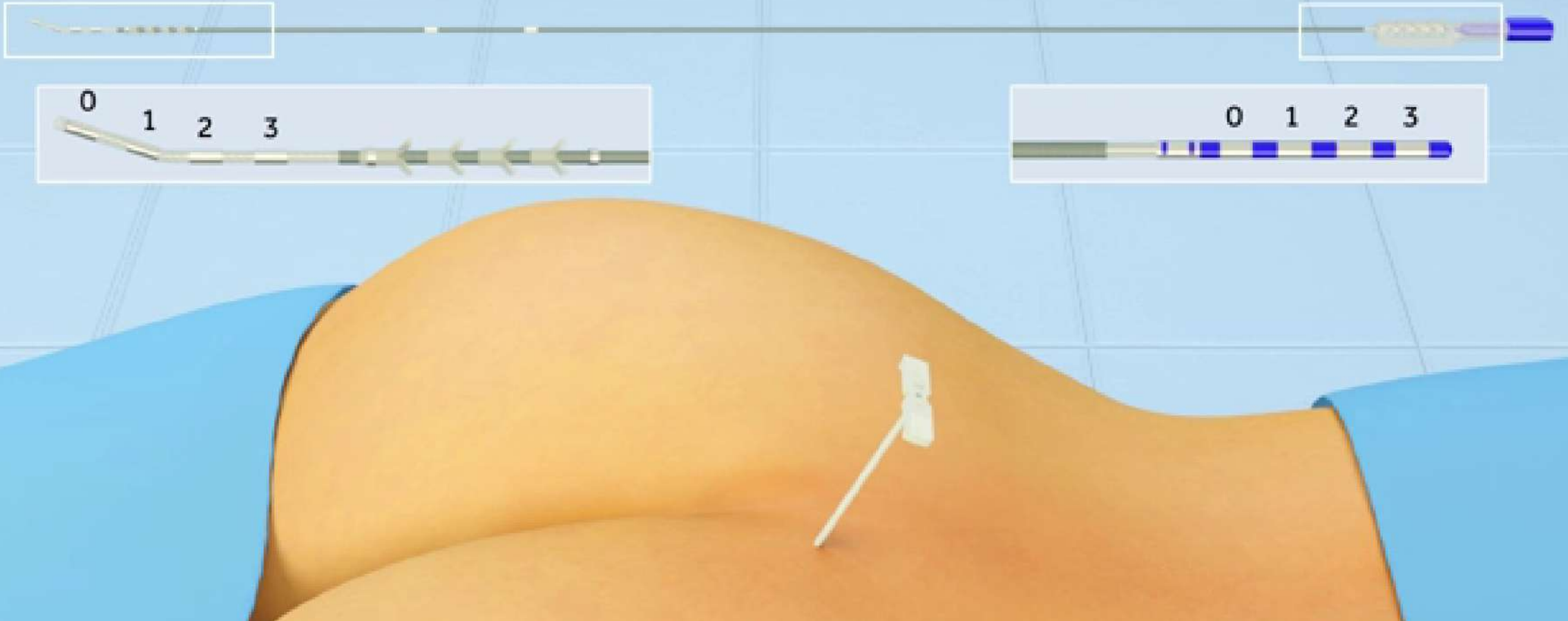

Observe Motor and Sensory Responses

Insert InterStim™ SureScan™ MRI Lead

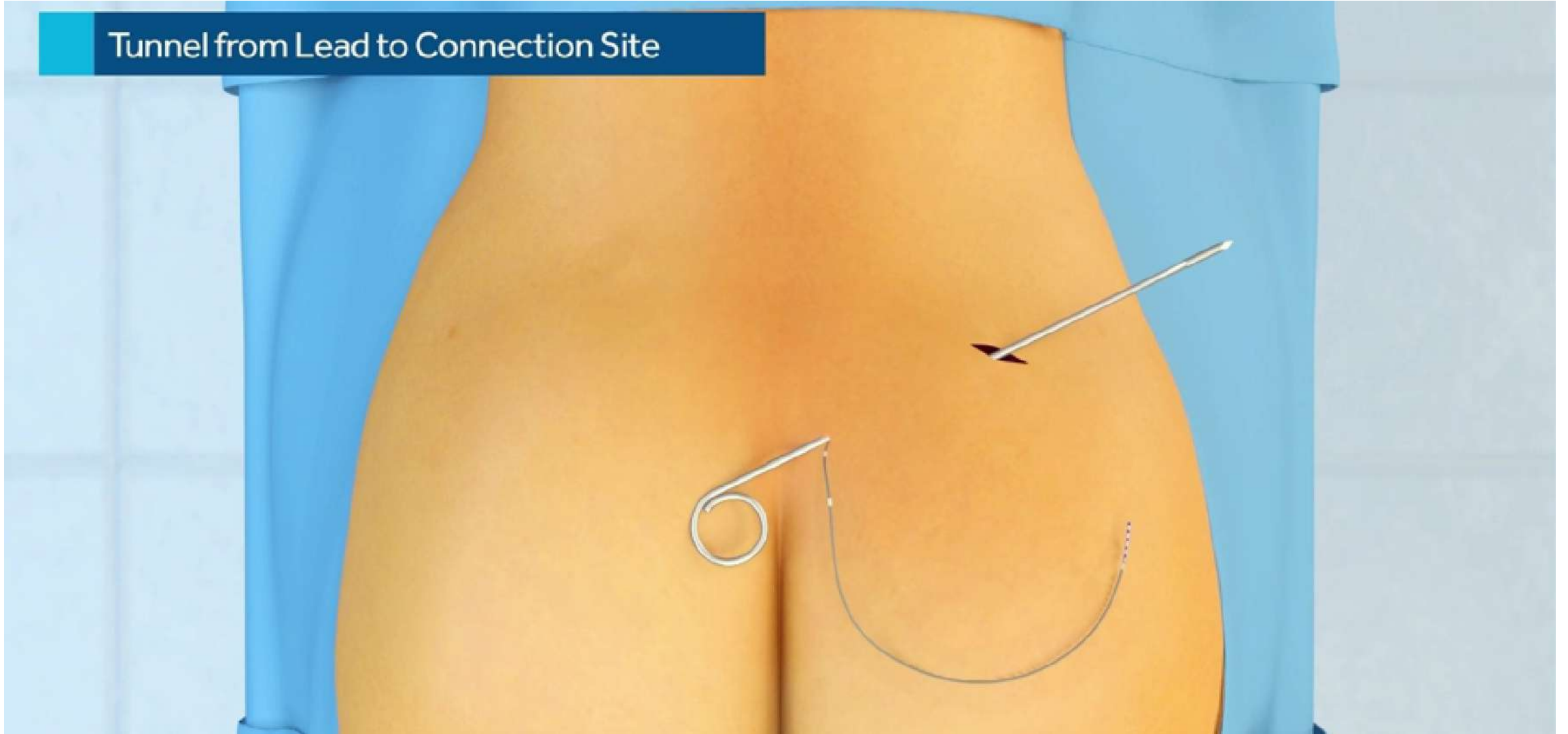

Insert InterStim™ SureScan™ MRI Lead

Tunnel from Lead to Connection Site

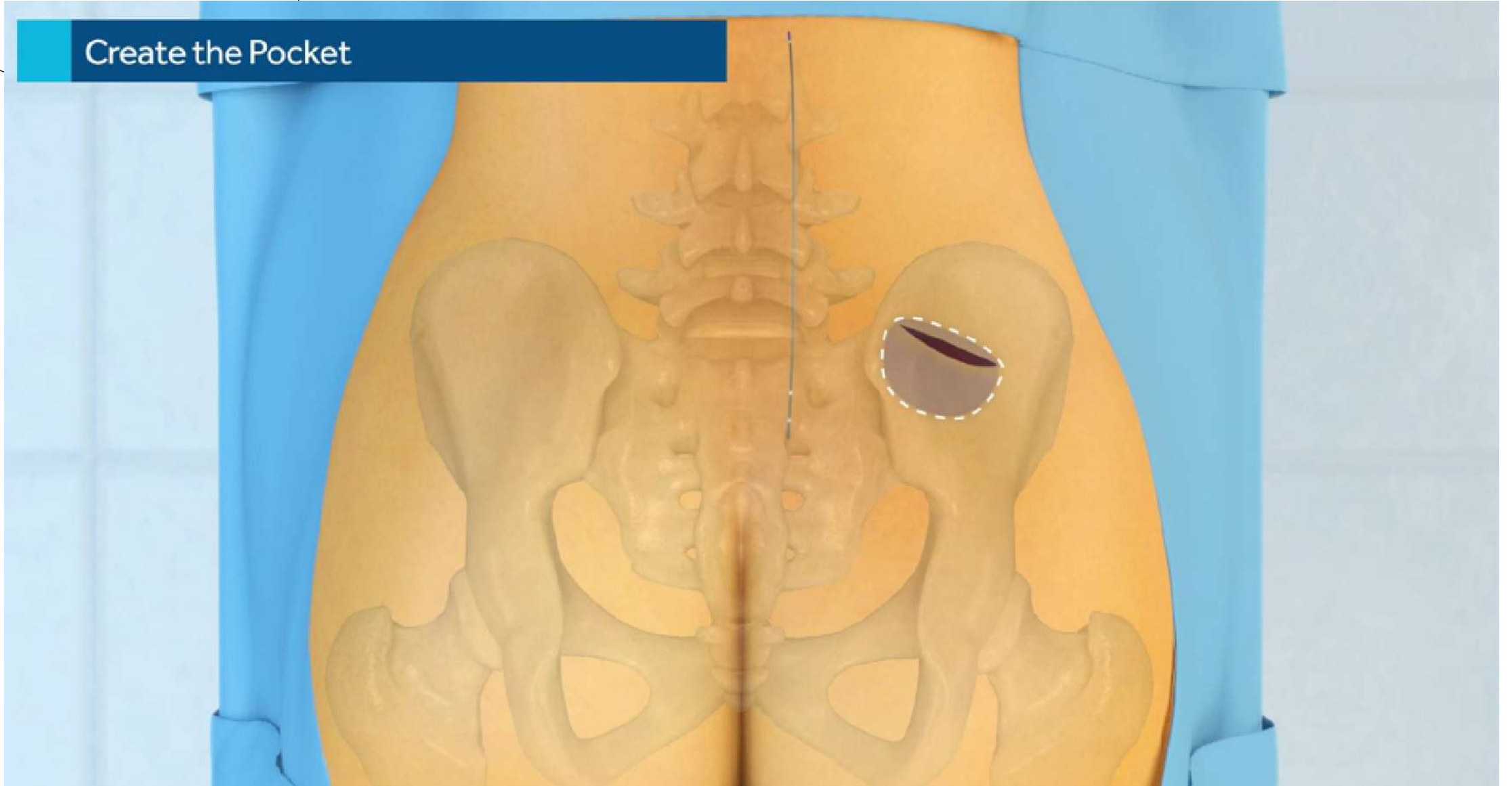
Connect Percutaneous Extension to the External Neurostimulator (ENS)

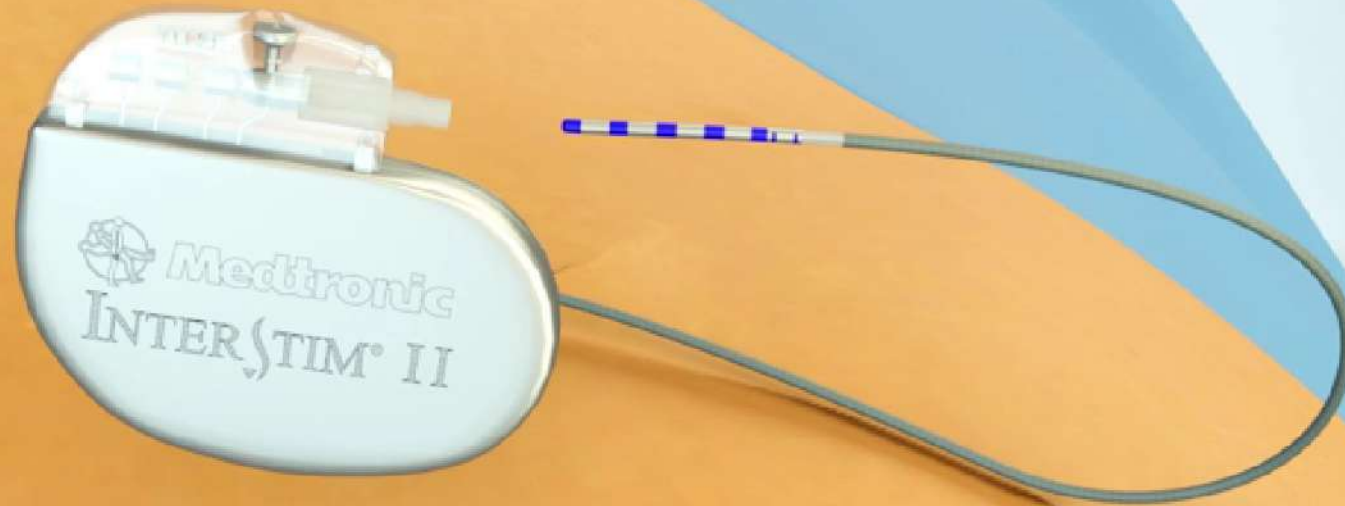
DE DEFINITIEVE IMPLANTATIE

Create the Pocket

Insert the Lead into the Neurostimulator

Place Neurostimulator into Pocket

DE PROGRAMMATIE

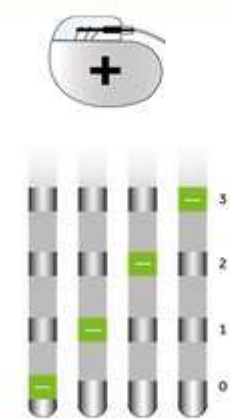
Switch IPG* On; Register Impedance

Standard settings: 14Hz, 210µs

MONOPOLAR SETTINGS

Try each of the 4 electrodes as cathode (-)
against IPG* (+)

Document LOCATION of Sensation and Sensory THRESHOLD

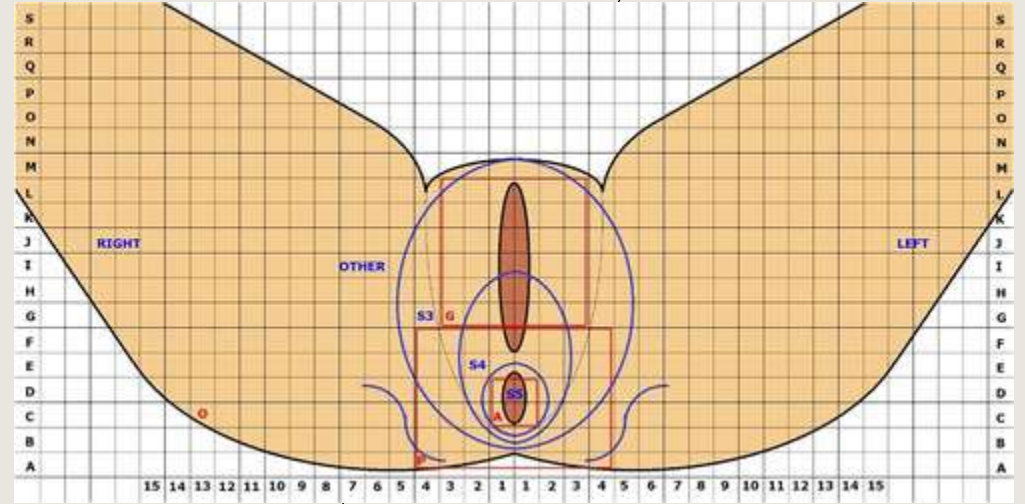
PROGRAM for the CHRONIC PHASE

Choose Cathode that produces:
Anal, Perineal or „Midline“ Sensation at Lowest Sensory Threshold

Optional: Check the reproducibility of sensation site and sensory threshold

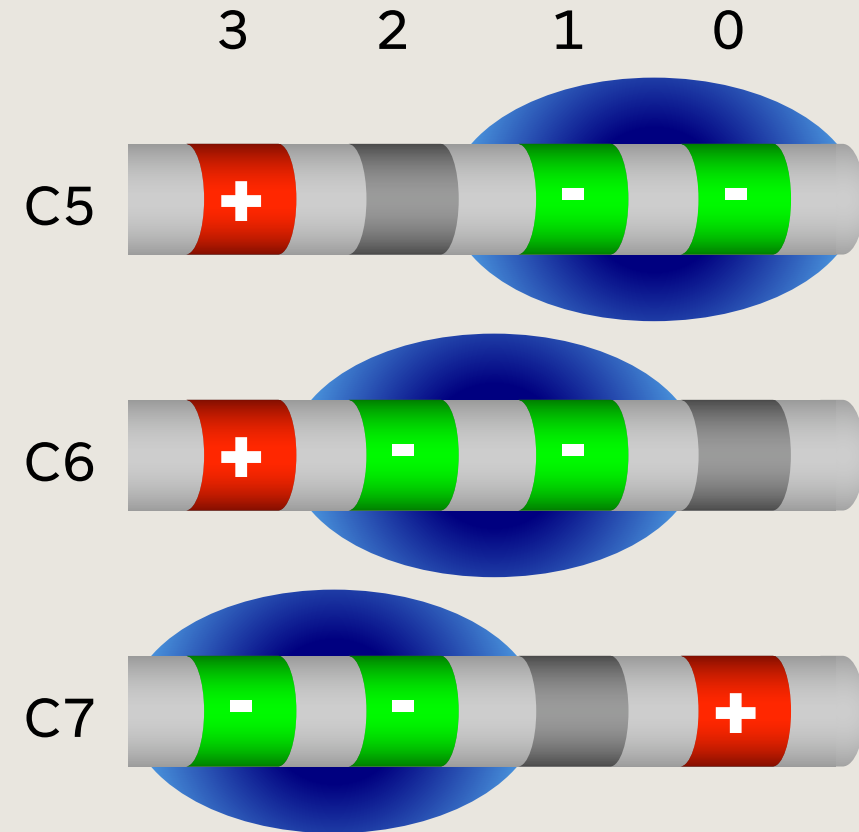
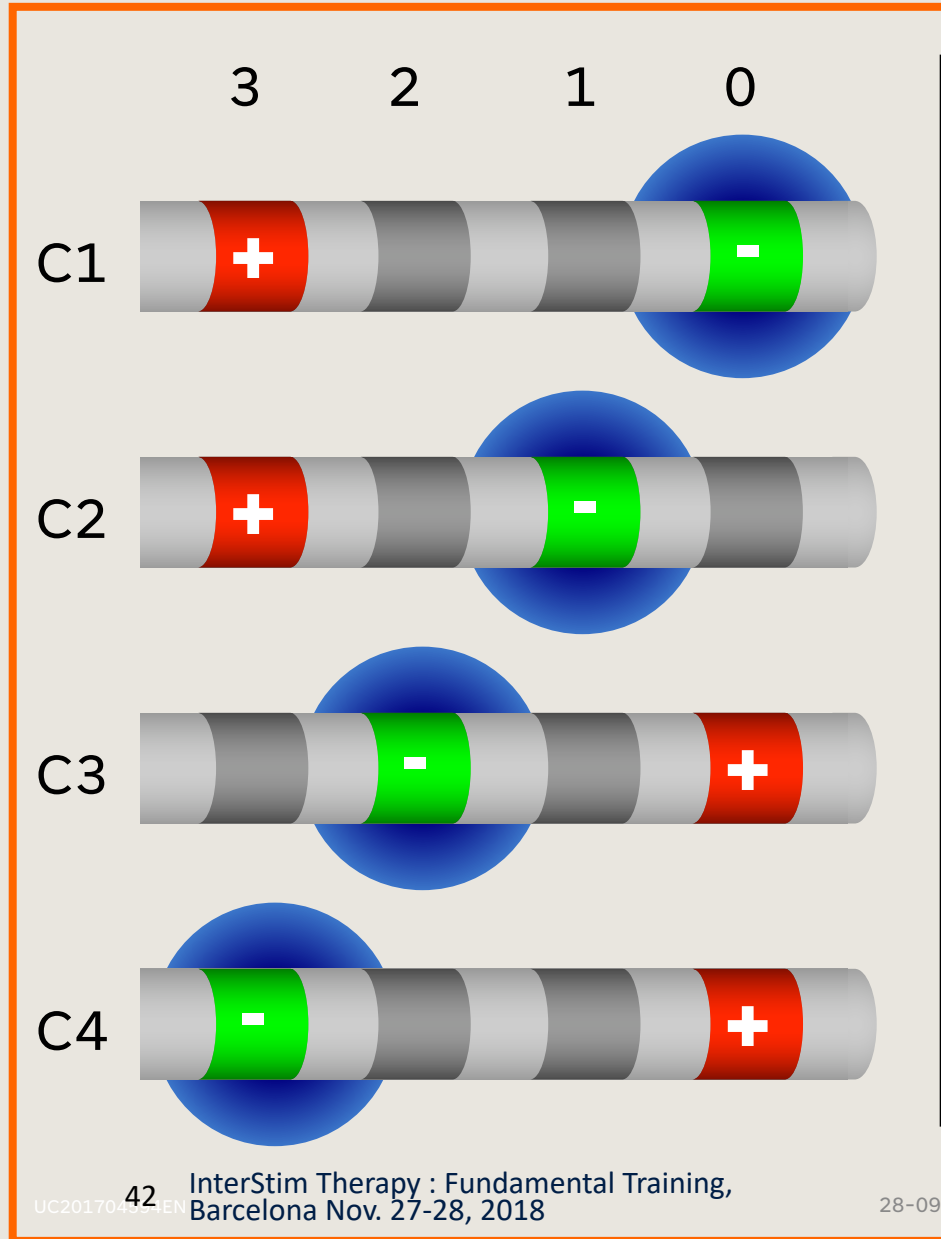
* IPG: Implanted Pulse Generator

3. SNM

7 STANDARDIZED PROGRAMS

These electrode configurations are provided as recommended options based on the technical understanding of electrical stimulation.

NIET-HERLAADBAAR/HERLAADBAAR

Axonics R20 vs Axonics F15

INTERSTIM X™ SYSTEM

Interstim X

INTERSTIM™ MICRO SYSTEM

Interstim Micro System

BIJWERKINGEN

Migratie van de tined lead, infectie, defecte batterij, pijnlijke stimulatie, pocket pijn, ...

- ➔ Trouble shooting
- ➔ Revisie
- ➔ Explantatie

RESULTATEN

LUTS – OAB nat	Siegel et al. 2017	Peeters et al. 2013
PROEFFASE	80%	57%
DEFINITIEVE IMPLANTATIE	67% op 5 jaar	70% op 46,88 maanden

NLUTS	Van Ophoven et al. 2021
PROEFFASE	Gepoolde succes ratio: 66.2% (95% CI 56.9–74.4).
DEFINITIEVE IMPLANTATIE	Gepoolde succes ratio: 84.2% (% (95% CI 77.8–89.0).

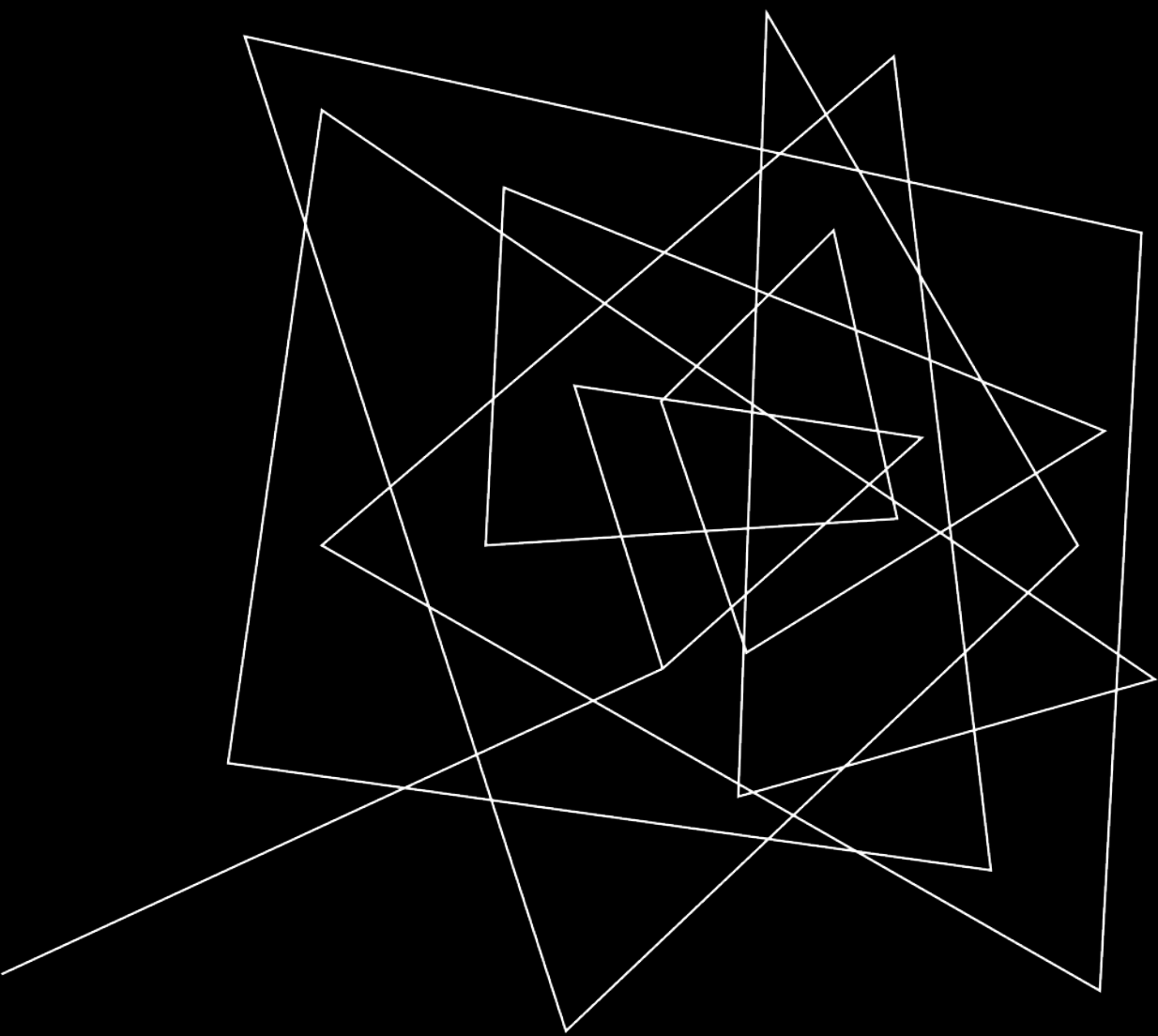

TOEKOMST

TOEKOMST

- SNM BIJ NEUROGENE POPULATIE
- UITBREIDING INDICATIES
- SINGLE STAGE
- ZWANGERSCHAP

VRAGEN?

REFERENTIES

- Irwin DE, Milsom I, Hunskaar S, Reilly K, Kopp Z, Herschorn S, et al. Population-Based Survey of Urinary Incontinence, Overactive Bladder, and Other Lower Urinary Tract Symptoms in Five Countries: Results of the EPIC Study. *Eur Urol*. 2006 Dec 1;50(6):1306–15.
- Fowler CJ, Griffiths D, De Groat WC. The neural control of micturition. Vol. 9, *Nature Reviews Neuroscience*. NIH Public Access; 2008. p. 453–66.
- Lehur PA, Sørensen M, Dudding TC, Knowles CH, Wachter S, Engelberg S, et al. Programming Algorithms for Sacral Neuromodulation: Clinical Practice and Evidence—Recommendations for Day-to-Day Practice. *Neuromodulation: Technology at the Neural Interface*. 2020 Mar 9;ner.13117.
- <https://www.medtronic.com/me-en/healthcare-professionals/therapies-procedures/urology/sacral-neuromodulation.html>.
- van Ophoven Stefan Engelberg Helen Lilley Karl-Dietrich Sievert A. Systematic Literature Review and Meta-Analysis of Sacral Neuromodulation (SNM) in Patients with Neurogenic Lower Urinary Tract Dysfunction (nLUTD): Over 20 Years' Experience and Future Directions. [cited 2023 Jul 1].
- Siegel S, Noblett K, Mangel J, Bennett J, Griebing TL, Sutherland SE, et al. Five-Year Followup Results of a Prospective, Multicenter Study of Patients with Overactive Bladder Treated with Sacral Neuromodulation. *Journal of Urology*. 2018 Jan 1;199(1):229–36.
- Peeters K, Sahai A, De Ridder D, Van Der Aa F. Long-term follow-up of sacral neuromodulation for lower urinary tract dysfunction. *BJU Int*. 2014;113(5):789–94.